

5. YENİDOĞAN MASAJ UYGULAMASI

Bakım verici rolünde bulunan kişiler tarafından uygulanan masajın yenidoğanın üzerine birçok olumlu etkileri bulunmasının yanı sıra (32) bebek ve bakım verici arasındaki bağlanmada da etkin bir rolü bulunmaktadır (33). Masaj uygulaması hem bebek hem de anne üzerinde etkin bir uygulamadır. Annelerin bebeklerine masaj yapmasının anneler üzerindeki etkilerinin incelendiği bir çalışmada annelerin depresyon ve anksiyete belirtilerinin azaldığı bulunmuştur (34). Annelerin bebeklerine masaj yapması anne-bebek ilişkisini güçlendirmektedir.

Masajın bebekler üzerindeki etkilerinin incelendiği birçok çalışma sonucunda bebeklere uygulanan masaj stresi azalmada, ağrıyı hafifletmede, hiperbilirubinemi iyileştirmede (35,36), kilo alımını arttırmada (37), mental-motor gelişimini desteklemede (38) ve uyku durumunu iyileştirmede (39,40) etkili olduğu bulunmuştur (41,42).

Masaj uygulaması sırasında yağ kullanımı önerilmektedir. Hindistan cevizi yağı veya zeytinyağı gibi doğal yağlar, birçok gelişmekte olan ülkede topikal masaj uygulaması sırasında kullanılmaktadır. Ebeveynler yağ tercih ederken yağın kokusunun olmamasına, kimyasal madde barındırmamasına, esansiyel yağların bulunmamasına ve alerjen madde içermemesine dikkat etmelidirler (43,44).

KAYNAKLAR

1. WHO (2015). Caring for the newborn at home Contents. (29/09/2022 tarihinde <https://www.who.int/publications/i/item/9789241549295> adresinden ulaşılmıştır).
2. Başı, M., & Özsoy, S., Emzirmenin Gözlemlenmesi, Değerlendirilmesi ve Bebeğin Memeye Yerleştirilmesi. Türkiye Klinikleri, 2021; 50-58.
3. Çamurdan Duyan, A., Ulukol., & B., Kültürsay, N. (2018). Emzirme Danışmanlığı Uygulayıcı Kitabı. Ankara: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü.
4. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Bilecik İl Sağlık Müdürlüğü (2022). Başarılı Emzirmenin 10 Adımı. (29.09.2022 tarihinde <https://bilecikeah.saglik.gov.tr/TR-816129/basarili-emzirmede-10-adim.html> adresinden ulaşılmıştır).
5. Horta, B. L., De Mola, C. L., & Victora, C. G., Breastfeeding and intelligence: a systematic review and meta-analysis. Acta Paediatrica, 2015; 14-19. Doi: 10.1111/apa.13139
6. Li, L., Wan, W., & Zhu, C. Breastfeeding after a cesarean section: A literature review. Midwifery, 2021; 103 (103117).
7. Ulukaya, B., Anne sütünün saklanması: Sıcaklık ve saklama koşullarının mikrobiyaya üzerine etkisi. Karabük University, 2022
8. Kültürsay, N., Bilgen, N., & Türkyılmaz C. (2018). Türk Neonatoloji Derneği Sağlıklı Term Bebeğin Beslenme Rehberi 2018 Güncellemesi. (pp. 1-48).
9. Dolgun, G., İnal, S., & Erdim, L., Emzirmenin değerlendirilmesi. Dergipark, 2019; 2 (6), 419-426. Doi: 10.17681/hsp.455092

10. Örs, O. P., & Kars, B, Emzirme Teknikleri, Anne Sütünün Sağılması ve Saklanması. Türkiye Klinikleri, 2019; 81-87.
11. Bahçekaya Aile Sağlığı Merkezi. (2017). Anne Sütü ve Emzirme Eğitimi. (29.09.2022 tarihinde http://www.bahceyakaasm.com/dosyalar/egitim_dokuman.pdf adresinden ulaşılmıştır).
12. Dolgun, G., İnal, S., & Erdim, L., Reliability and validity of the Bristol Breastfeeding Assessment Tool in the Turkish population. *Midwifery*. 2018; 47-53. Doi: 10.1016/j.midw.2017.10.007.
13. Dahl, L. (2015). *Breastfeeding Basics, Clinician's Guide to Breastfeeding* (s. 3-16).
14. CDC (2022). About SUID and SIDS. (29.09.2022 tarihinde <https://www.cdc.gov/sids/About-SUIDandSIDS.htm> adresinden ulaşılmıştır).
15. Carlin, R., F., & Moon, R., Y., Risk Factors, Protective Factors, and Current Recommendations to Reduce Sudden Infant Death Syndrome: A Review. *JAMA Pediatrics*, 2017; 171 (2), 175-180. Doi: 10.1001/jamapediatrics.2016.3345
16. Moon, R. Y., Carlin, R. F., & Hand, I., Sleep-Related Infant Deaths: Updated 2022 Recommendations for Reducing Infant Deaths in the Sleep Environment. *Pediatrics*, 2022;1 (150). Doi: 10.1542/peds.2022-057990.
17. World Health Organization. (2022). WHO recommendations on maternal and newborn care for a positive postnatal experience.
18. Moon, R. Y., Carlin, R. F., & Hand, I., Sleep-Related Infant Deaths: Updated 2022 Recommendations for Reducing Infant Deaths in the Sleep Environment. *American Academy of Pediatrics*, 2022; 1 (150). Doi: 10.1542/PEDS.2022-057990/188304/SLEEP-RELATED-INFANT-DEATHS-UPDATED-2022.
19. HealthyChildren.org (2022). How to Keep Your Sleeping Baby Safe: AAP Policy Explained. (29.09.2022 tarihinde <https://www.healthychildren.org/English/ages-stages/baby/sleep/Pages/A-Parents-Guide-to-Safe-Sleep.aspx> adresinden ulaşılmıştır).
20. Holme, N., Boullier, L., & Harrison, C., Postnatal care: a neonatal perspective (NICE guideline CG 37). *BMJ Journals*, 2016; 3 (101). Doi: 10.1136/edpract-2015-309429.
21. Hitchcock, S. C., & Ruhl, C., Nurses Leading Safe Infant Sleep Initiatives in the Hospital Setting. *Nursing for Women's Health*, 2019; 2 (23), 148-162. Doi: 10.1016/j.nwh.2019.02.003.
22. Thompson, J. M. D., Tanabe, K., & Moon, R. Y., Duration of breastfeeding and risk of sids: An individual participant data meta-Analysis. *Pediatrics*, 2017; 2 (140). Doi: 10.1542/PEDS.2017-1324/37852.
23. Gustin, J., Bohman, L., & Ogle, J., Improving newborn skin health: Effects of diaper care regimens on skin pH and erythema. *Pediatric Dermatology*, 2021; 4 (38), 768-774. Doi: 10.1111/pde.14602.
24. Johnson, E., & Hunt, R. Infant skin care: updates and recommendations. *Current Opinion in Pediatrics*, 2019; 4 (31), 476-481. Doi: 10.1097/MOP.0000000000000791
25. Zenciroğlu, A., Gündüz, R., C., & Onat, N., (2017). Temel Yenidoğan Bakımı. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Çocuk ve Ergen Sağlığı Daire Başkanlığı
26. WHO (2015). WHO recommendations on postnatal care of the mother and newborn. (29/09/2022 tarihinde <https://apps.who.int/iris/handle/10665/97603> adresinden ulaşılmıştır).
27. Neonatoloji Hemşireleri Derneği (2013). Bebeğinizin Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde ve Evde Bakımı. (29.09.2022 tarihinde <https://neonatolojihemsireligi.org.tr/bebeginizin-yenidoğan-yoğun-bakım-ünitesinde-ve-evde-bakimi/> adresinden ulaşılmıştır).
28. Stewart, D., Benitz, W., & Watterberg, K. L., Umbilical Cord Care in the Newborn Infant. *Pediatrics*, 2016; 3 (138).

29. HealtyChildren.org (2020). Umbilical Cord Care. (29.09.2022 tarihinde https://www.healthychildren.org/English/ages-stages/baby/bathing-skin-care/Pages/Umbilical-Cord-Care.aspx?_ga=2.210134101.1526910343.1663789379-81776939.1632939370&_gl=1*1evaa3q*_ga*ODE3NzY5MzkuMTYzYmJkzOTM3MA..*_ga_FD9D3XZVQQ*MTY2Mzc4OTM3OC-4zMy4xLjE2NjM3O adresinden ulaşılmıştır).
30. Edraki, M., Paran, M., & Montaseri, S., Comparing the effects of swaddled and conventional bathing methods on body temperature and crying duration in premature infants: a randomized clinical trial. *Journal of Caring Sciences*, 2014; 83-91. Doi: 10.5681/jcs.2014.009
31. University of TheWest of Scotland (2018). Neonatal Skin Care: Evidence-Based Clinical Practice Guideline. (29.09.2022 tarihinde <https://research-portal.uws.ac.uk/en/publications/neonatal-skin-care-evidence-based-clinical-practice-guideline> adresinden ulaşılmıştır).
32. Abdallah, B., Badr, L. K., & Hawwari, M. The efficacy of massage on short and long term outcomes in preterm infants. *Infant behavior & development. Infant behavior & development*, 2013; 4 (36), 662-669. Doi: 10.1016/j.infbeh.2013.06.009.
33. Holditch-Davis, D., White-Traut, R. C., & Levy, J. A. Maternally administered interventions for preterm infants in the NICU: Effects on maternal psychological distress and mother-infant relationship. *Infant behavior & development*, 2014; 4 (37), 695-710. Doi: 10.1016/j.infbeh.2014.08.005
34. Feijó, L., Hernandez-Reif, M., & Field, T. Mothers' depressed mood and anxiety levels are reduced after massaging their preterm infants. *Infant behavior & development*, 2006; 3(29), 476-480. Doi: 10.1016/j.infbeh.2006.02.003.
35. Kılıç, G., & Bal Yılmaz, H. The Effect of Massage on Bilirubin Level in Newborn Infants. *Türkiye Klinikleri Journal of Pediatrics*, 2021; 1 (30), 84-87.
36. Abdellatif M., Lam Voung, N., & Tawfik, G. M. Massage therapy for the treatment of neonatal jaundice: A systematic review and network meta-analysis. *Journal of Neonatal Nursing*, 2020; 17-24. Doi: 10.1016/j.jnn.2019.09.002
37. Diego, M., A., & Hernandez-Reif, A. Preterm Infant Weight Gain is Increased by Massage Therapy and Exercise Via Different Underlying Mechanisms. *Early human development*, 2014; 3 (90), 137-140. Doi: 10.1016/j.earlhumdev.2014.01.009
38. İnal, S., & Yıldız, S. Sağlıklı term bebeklerde düzenli bebek masajının büyüme ve mental-motor gelişime etkisi. *İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 2005; 54 (13), 35-52
39. Rezaei, R., Sharif Nia, H., & Nazari, R. The efficacy of massage as a nightly bedtime routine on infant sleep condition and mother sleep quality: A randomized controlled trial. *Journal of Neonatal Nursing*, 2022. Doi: 10.1016/j.jnn.2022.07.026
40. Küçük, S. Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitelerinde Kaliteli Uyku. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergi*, 2015; 3 (8), 214-217
41. Mrljak, R., Danielsson, A. A., & Hedov, G. Effects of Infant Massage: A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2022; 11 (19), 1-13
42. Parlak Gürol, A. Yenidoğan Sarılığında Masajın Yeri. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 2010; 5 (9)
43. Tiffany, F., Saul, S., & Marisabel, D. Massage with oil has more positive effects on normal infants. *Pre- and Peri-natal Psychology Journal*, 1996; 2 (11)
44. Darmstadt, G. L., Mao-Qiang, M., & Chi, E. Impact of topical oils on the skin barrier: Possible implications for neonatal health in developing countries. *Acta Paediatrica, International Journal of Paediatrics*, 2002; 5 (91)